

Василик

Казка про Чарівний світ

**Записано Анною Зубковою.
За редакцією Володимира Антонова.**

**Переклад з російської
Дмитра Савінського,
Ольги Семків, Ірини Войтенко**

Зміст

Розділ 1: Дівчинка Ася	3
Розділ 2: Дідусь Василь	5
Розділ 3: Дивовижне життя	10
Розділ 4: Озеро	15
Розділ 5: Недоброзичливий хлопчик Вітя	18
Розділ 5: Любов і нелюбов	23
Розділ 7: Про чистоту і радість — зовні та всередині	28
Розділ 8: Яка буває сила	32
Розділ 9: Тиша Чарівного Світу	38
Розділ 10: Приїзд Вітиних батьків	40

Розділ 1:

Дівчинка Ася

Жила-була дівчинка Ася. Не колись давним-давно в казкові часи це було, а зовсім недавно.

Жила вона жила, та раптом почалася в її житті казка — справжнісінька казка! Але не так, як буває, що трапилось щось чудове, а потім усе знову — як завжди. Але наповнилося все життя її справжнім чаклунством! І так донині триває!

Та розповім усе по черзі.

Жила Ася звичайним життям, як дуже багато дітей живуть. Не добре, не погано — а... посередньо.

Ася жила у великому місті, у гарній великій квартирі з татом і з мамою, в елітній гімназії навчалася.

Начебто зовні все гаразд було: достаток у будинку, не так щоб багатство велике, але, якто кажуть, жили "не гірше за багатьох".

Була в житті дівчинки проблема, від якої часто їй навіть погано ставало. Батько Асі завжди дуже суворий до неї був: він дуже хотів, щоб Ася вусьому була кращою за всіх. І все в житті Асі мало так бути, як він вважав правильним. І думати Ася мала так само, як він, і поводитися завжди так, як він вірним вважає.

Хвалив він Асю дуже зрідка, а ось зауваження робив часто. І так різко, жорстко це все він говорив доньці, що Ася почала його боятися. Коли батько був удома та не був чимось зайнятий, вона жила в постійній тривозі: що знову зробить вона або скаже щось не так — випадково, не навмисне — а батько її буде сварити!

Одного разу Ася навіть подрузі своїй шкільній поскаржилася на страхи свої — а та їй каже: "Ну — "буде сварити", ну — і що? Не б'є і добре! Послухай мене: наплюй на його слова і живи спокійно! Грошей він на тебе не шкодує,

вбрання і подарунки такі класні купує, що померти від заздрості можна! Заради такого — й потерпіти легко! А слова всякі образливі — це ж дрібниці!"

А для Асі це зовсім не дрібниці були... Ася все б вбрання, всі б подарунки батьківські, без сумнівів, віддала би за те, щоб змінився тато: лагіднішим би був із нею!

Вона одного разу навіть маму попросила з батьком поговорити:

— Мамо, ти скажи татові, щоб він не сварив мене так сильно! А то я вдома весь час чекаю, ніби він мене зараз вдарити може, якщо раптом помилюся в чомусь, або якщо в школі раптом трійку отримаю, або якщо розповім йому щось, а йому це не сподобається...

— Ну що ти, донечко?! Що ти таке говориш?! Тато тебе так любить! Він тільки добра тобі бажає, хоче, щоб ти в усьому краща за всіх була! Він тебе ніколи пальцем не зачепив, пишається тобою, усім про тебе розповідає, яка ти в нас розумниця!

— Краще б він не хотів, щоб я така хороша була! А то, коли в мене не виходить бути такою, як він хоче, — він так мене зневажає! І слова він такі каже, що плакати потім цілий день хочеться! Словами — у нього навіть болючіше виходить, ніж якби бив!

... Мама поговорила про це з батьком. Але він наче не почув, не зрозумів проблеми доньки. Та й мама — теж не до кінця зрозуміла... Вона так сильно любила свого чоловіка, що на все — начебто його очима дивилася, завжди його думку вважала виключно правильною, а про свою давно вже забула...

А тато Асин був людиною дуже сильною і впевненою в собі. І через це він навіть не намагався ніколи зрозуміти те, як він відчувається — сприймається іншими. І він навіть уявити собі не міг, що сам учомусь може бути не правий. Пару днів після тієї розмови з Асиною мамою тато намагався похвалити доньку, а не висміювати, не критикувати її помилки. Але потім про все це забув — і життя в домі тривало, як і раніше.

Тільки ось Ася схудла сильно, хворіти стала дуже часто,

майже безперервно...

Мама з нею по лікарях різних стала ходити. Ті слухали Асине серце, брали аналізи всілякі, пігулки і мікстури прописували...

Та тільки краще Асі не ставало від пігулок і мікстур.

... До весни Ася зовсім слабка стала. Її навіть у лікарню на обстеження поклали. Але ніяких захворювань страшних у неї не виявили.

Коли її виписували, то лікар сказав батькам: "Усе — серйозно дуже! Я такі випадки бачив не раз: немов загасає життя в дитині, а діагноз не поставити: не показують дослідження медичні причину хвороби! А через рік — рак або щейкась хвороба важка, і вже шансів вилікувати — набагато менше. Починають люди казати, що лікарі прогледіли... Але ось я бачу, що погана справа! А прилади цього не бачать!

Ви б Асю в санаторій добрий на все літо відправили, щоб пожила в лісі, на природі! Або цілительку якусь пошукайте хорошу, яка травами лікувати вміє!"

Тут ось і згадали батьки про дідуся — про батька Асиної мами. Тому, що жив дідусь Василь у лісі. І пасіка в нього була своя, і багато людей його дуже сильним цілителем вважали...

Розділ 2:

Дідусь Василь

Те, що десь є в неї дідусь, Ася знала, але зовсім його не пам'ятала. Пам'ятала тільки, як листи йому писала з малюнками, коли ще літери майже не знала. І мама їй про букви трохи розповідала і про дідуся. І мед смачний, варення, гриби сушені в посилках від нього отримувалитоді. І для Асі в посилці завжди іграшка була чудова, з дерева вирізана — пташка-свисток, яка майже як справжня пташка свистіла. І щоразу пташка інша була. Та й пісенька — нова.

... А потім немов усі забули про дідуся. Тато таких пташок усіх викинув: щоб Ася вдома не свистіла. Ася тоді

плакала, плакала...

Вийшло тоді в Асиного тата якесь непорозуміння з дідом Василем. А Асин тато був людиною категоричною: образи ніколи не пробачав і, немовби, викреслював із свого життя людей, котрі з його думкою не згодні були і його волі не підкорялися.

Тоді він заборонив Асиній мамі з її батьком спілкуватися. Так і стали жити нарізно зовсім...

А ось тепер — згадали Асині батьки про дідуся Василя.

Ася пізно ввечері почувала через стінкукімнати, як батьки це обговорювали:

— Батько мій — він таких хворих на ноги піднімав, що лікарі тільки руками розводили! Який санаторій краще буде?! Яку ще бабку-цілительку шукати? Він Асі — дідусь! І він її точно вилікує!

... Спочатку Асин тато заперечував:

— Чути про нього не хочу! Почне на свій лад Асю виховувати!

— Почне, напевно... Тільки вже краще так, ніж помре наша дівчинка! Ти ж пам'ятаєш, як він Асю вилікував, коли вона зовсім маленька захворіла і мало не померла? Він і зараз вилікує!

— Та не погодиться батько твій зі мною спілкуватися!

— Ні, милий: це ж ти на нього образився! А він — ніколи ні на кого зла не тримає! Давай до нього з'їздимо!

... Асин тато сильно обурювався незгодою дружини з його думкою. Але потім здався. Адже він теж за Асю переживав і хотів, щоб вона одужала.

... І ось вони всі втрьох на машині поїхали в село Покровське, поруч із яким жив дідусь.

Довго вони їхали. Спочатку — по великому шосе, потім дороги ставали дедалі гіршими.

Асин тато лаяв уряд, дорожні служби... А потім почалася така вибоїста дорога з величезними калюжами і без асфальту зовсім, щої лаяти кого-небудь стало ніколи: адже і загрузнути можна!

Перед черговою низкою глибоких і брудних калюж вони

зупинилися.

А поруч... луг був — весь у квітах жовтеньких, як сонечка!

-Це — кульбабки! — сказала мама Асі.

-Кульбабки ж — біленькі й пухнасті мають бути!

-То коли насіння дозріє. Тоді — кожне насіннячко матиме білий парашутик, щоб за вітром воно могло летіти. А поки вони не розлетілися, то всі разом утворюють білу кульку.

Зараз, поки квітки ще тільки квітнуть, — вони такі жовтенькі, як сонечка! — пояснила мама.

-Можна я для дідуся зберу букет? — запитала Ася.

— Збирай! — дозволив тато.

А мама промовчала якось дивно, але нічого не сказала.

Ася радісна бігала лугом і зривала квітки.

Великий і красивий букет вийшов!

За цей час її тато знайшов об'їзд, щоб оминати калюжі.

Усі знову сіли в машину і поїхали.

Тільки ось квітки в спекотному від весняного сонця салоні машини почали в'янути...

Ася стала роздивлятися: чому це похилились голівки і стали м'якими стеблинки? Ще вона помітила на своїх долоньках і пальчиках темні плями.

Мама дала їй вологу серветку, щоб витерти руки, і сказала:

— Це — від соку кульбабок. Він, коли щойно зірвала квітку, — білий. А потім — темним робиться.

... Тато спокійно пояснив:

-Це — як кров у людини: з ранки червона тече, а потім — чорніє... І у квіток — так само. Сік — це як кров.

Викинь, не бруднися! Дід твій квітам твоїм зірваним все одно не зрадіє!

... Ася довго мовчала, а потім раптом зайшлася такими риданнями, що батько зупинив машину:

— Донечко, що сталося? Ти не хочеш їхати до дідуся? У тебе болить щось?

... Ася ридала без упину, її змарніле тільце тремтіло і здригалось від плачу, вона не могла говорити... Потім тихо

прошепотіла:

— Я... квіточки вбила!...

... Вона більше не плакала, але зовсім знітилася, не раділа більше красі та весні, вся занурилася у себе і мовчала...

Коли приїхали, вона з дідусем привіталася як нежива зовсім, немов тінь, а не дівчинка.

Коли її тато і мама після привітань почали розпаковувати речі, Ася підійшла до дідуся сама:

— Ти мені можеш лопатку дати? — запитала.

— Можу! — з ласкавою посмішкою сказав дідусь.

— А для чого тобі лопатка?

— Мені квіточки поховати треба... Я їх убила... Я не знала... Я хотіла тобі приємно зробити... А в них кров стала чорною... І вони померли... — насилу вимовила Ася і знову заплакала.

Дідусь обійняв її дуже лагідно, він гладив її по голівці, притискав до себе, доки Ася заспокоїлася і підняла на нього мокрі від сліз очі, очікуючи, що їй зараз будуть докоряти...

Покажи мені квіточки! — попросив дідусь.

Ася розгорнула свою міську курточку, в яку вона загорнула — як немовля — букет із вмираючих кульбаб.

— Давай подумаємо, Асенько: адже можна з цими квіточками по-іншому вчинити — щоб користь була. Давай ми з них напій цілющий зробимо! І квіточкам від цього буде приємно: адже не даремно вони загинули, а їхні життя для зміцнення і продовження життів людей послужать!

А зараз попроси в них вибачення чарівною мовою — за те, що їх зірвала.

— Я не знаю такої мови...

— Знаєш! Її всі знають і розуміють: це — мова любові сердечної. Вона і без слів кожній душі зрозуміла! Але не завжди люди нею користуються...

— А слова треба голосно говорити?

— Можна вимовляти вголос, а можна — і про себе. Це — мова душ! Вона може бути чутною в тому світі, де душі живуть.

... Ася попросила вибачення у квіточок.

— А тепер ми з тобою будемо з цих кульбабок напій корисний робити. Люди спеціально багато рослин вирощують, щоб харчуватися ними. Тіла плодів і трав стають енергією, яка дає нам силу. І люди можуть цю силу-енергію на благо спрямовувати.

Так підтримується життя не тільки людей, а й багатьох істот на Землі.

... І дідусь з Асею стали готувати мед із квітокульбабок.

Потім дідусь розповів, що на ранок він ще раз закип'ятить — уже з цукром відвар, який за ніч настоявся. І вийдуть цілющі та смачні ласощі, які схожі на бджолиний мед.

А ще він докладно розповів, що всі тіла — і рослин, і тварин, і людей — помирають у свій термін. А душі — безсмертні і не вмирають. І тому плакати про мертві тіла не потрібно. Але потрібно — навчитися жити так, щоб даремно нікому болю та іншого зла не завдавати. І тоді — можна стати мешканцями Чарівного світу, де всі всіх люблять, де все завжди добре, ніхто не сумує і не плаче, де всі завжди здорові та щасливі!

— А хіба є такий світ? — здивовано запитала Ася.

— Так, є. Тільки він видимий не для всіх. Але в нього можна потрапити і навіть навчитися там жити! Є люди, які навіть стають справжніми мешканцями цього Чарівного світу!

— А ти — знаєш, як це зробити?

— Так, онучко. І тебе навчу!

— Дідусю, а ти можеш посидіти зі мною перед сном? А то я боюся спати в новому місці. Мені й так кошмари часто сняться... Раніше мені мама перед сном казки читала. Але потім тато сказав, що я — вже велика і мені не можна казки слухати...

— Чарівні казки — вони для всіх: — і для великих, і для маленьких! І багато дорослих теж читають казки — і від цього вони кращими стають!

Ходімо, я тобі твою кімнатку покажу.

... Дідусь вклав Асю спати в маленькій кімнатці на

другому поверсі, куди потрібно було підніматися крутими приставними сходами. Усе в цій кімнатці було чисте, красиве: дерев'яні стіни, різьблені полички. Тумбочка з відполірованого пенька здавалася такою, що з'явилася із казки. Столик на ніжках із химерних дерев'яних гілок — теж. А коли Ася лежала горілиць, то просто через віконце їй було видно вечірнє небо.

— Ти тепер нічого не бійся, онучко! Тут — місце чарівне і добре! Тут завжди відкритий вхід у той чудовий світ, про який я тобі почав розповідати. Тут тебе все охороняти та оберігати буде: і я сам, і дерева, і трави, і квіти, і зірки, і річка, і озеро! Потім — я тобі все-все це покажу! І також покажу, як входити в Чарівний світ. І навчу, як там жити.

... Тут пролунало тихе муркотіння. У кімнаті з'явився величезний рудий кіт.

— Це — Мурчик! Він до тебе знайомитися прийшов! Запросимо його підійти ближче? — запитав Асю дідусь.

— Так! — зачаровано відповіла Ася...

... Вона довго просила батьків придбати котика чи песика, але їй дозволяли завести тільки рибок в акваріумі. А це — сама Ася не захотіла.

... Спочатку кіт деякий час придивлявся і принохувався до нової мешканки їхнього будинку, а потім почав муркотіти так, немов співав тиху колискову пісню. Його блаженний спокій передався дівчинці. Вона заснула перш, ніж дідусь встиг почати розповідати казку.

Дідусь сказав Мурчику чарівною беззвучною мовою, яку розуміють і птахи, і звірі, і дерева, і квіти, — щоб той оберігав Асю. А сам тихо пішов униз вести складну розмову з Асиними батьками тією мовою, яку люди використовують під час розмов між собою і думають, що самі її розуміють.

Розділ 3:

Дивовижне життя

Вранці, коли Ася прокинулася, батьки майже відразу поїхали додому. Ася залишилася удвох із дідусем Василем.

Спочатку Асі все здавалося дивовижним на новому місці! Це було і те, як дідусь усіх сніданком годував: збиралися всі — і він роздавав запашну кашу і Асі, і коту Мурчику, і песику Дружку. Лише потім — він і собі кашу накладав.

... Після сніданку, вони всі разом пішли оглядати околиці.

Ася завмирала від захвату — так незвично все це відбувалося! Дідусь з усіма вмів розмовляти: і з деревами великими у лісі, і з рослинами, що ростуть на городі на грядках, і з птахами, і з водою, і з вітерцем, і з сонечком, і з бджолами своїми, і з котом Мурчиком, і з песиком Дружком.

Так це в нього виходило, що розуміли його всі — і відповідали йому вдячною любов'ю. Причому, кожен відповідав своєю мовою: пташки — пташиною, кіт — котячою, пес — собачою, рослини — якоюсь особливою мовчазною мовою.

Навіть вода дідуся розуміла і відповідала йому. Посміхнеться він воді в джерелі або у відерці — і вода йому у відповідь усміхається! І його посмішка немов у кожній крапельці води живе — і воду цілющою робить! Про цілющість води Ася вже дуже скоро від сусідів із села дізналася. Бо вони по цю воду до діда Василя приходили в тих випадках, коли хтось хворів. Казали, що його вода — цілюща за багато мікстур, якщо пити її разом із посмішкою діда Василя!

А дідусь — завжди воді посміхався! І навіть міг казати їй слова добрі! І це — не ритуал був якийсь. Але він так жив — радісно і ласкаво! І все навколо нього теж так само жити намагалося!

І Ася стала мимоволі вчитися у дідуся такої радості.

А навколо хати дідусевої — така краса була, що важко було жити і не радіти!

Усе тут було трохи чарівне, але — водночас — і справжнє! Ось, наприклад, лава поблизу будинку на пагорбі

була. Дідусь з Асею на цій лаві тепер часто сиділи і розмовляли. З цієї лавки дуже гарний вид відкривався: на луги, на річку, на ліс уздовж берегів. Лавка ж — із коріння і стовбура засохлого дерева була вирізана. Немов казкове — сидіння вийшло! Асябагато дорогих і красивих крісел бачила: мама її дизайнером працювала, і на виставках всяких Ася з нею бувала. Але тут — усе по-іншому красою було наповнене! Ось, наприклад, віджила сосна свій вік, але користь від стовбура її, що залишився на землі, велика вийшла! Так про це дідусь сам Асі пояснював.

І так у всьому дідусь намагався чинити, щоб від справ його були і практична користь, і краса, і доброта, і радість! Одного разу Ася запитала:

— Ти, дідусю, лісовий чарівник?

— Кожна людина може бути трошки як чарівник. Тільки люди про це не все знають...

— А ти — все знаєш?

— І я — не все. Але я про це дізнаюся з кожним днем дедалі більше і більше — тому, що мені так цікавіше жити!

Як жити потрібно на Землі? І для чого треба жити? Ти про таке думала?

— Ні...

— А я — уже не молодий. І багато про це думав: і як самому жити в щасті-радісті, і як іншим у цьому допомагати.

Ось так поступово і про Чарівний світ дізнався, став дверцята і проходи різні в нього шукати.

Якщо хоча б щоранку сонечку посміхнутися або хмаринці з дощиком, або вітерцю — то хоч трохи радості додається в усьому світі.

Але ж кожна людина — частинка цього світу!

Подивися ще: — якщо лише поруч із деревцем постояти й подихати, — то й це теж добре: дерево вдихає те, що людина видихає: газ вуглекислий, а людина вдихає кисень, який видихає дерево! Це ж диво велике: як усе Богом задумано! Ось і виходить, що ми пов'язані з усім царством рослинним — навіть диханням своїм!

Або — водичку п'ємо, овочі їмо — і з цього наші тіла

сили набираються, ростуть і здоровішають!

Ось — випий цієї водички — і побачиш, що завтра сил у тебе вдвічі більше стане!

— Дідусю, а ти тому в місті жити не хочеш, що тут — такі дерева чарівні й вода чудова? Мама казала, що тебе кликали з нами в місті жити, а ти не захотів...

— Тут, Асенько, моє місце на Землі. Тут — добре вхід у Чарівний світ видно. І я можу й іншим людям, яким це потрібно, вхід у цей Чарівний світ показувати. І — розповідати про те, як здоров'я поправити.

— А що це за світ такий, дідусю? Чому про нього інші люди не знають, а ти — знаєш?

— Багато людей про той світ чули або трохи здогадуються про його існування. У тому світі багато творів прекрасних народжується: чарівних казок, добрих пісень, дивовижної музики, і чудових картин. І все це талановиті люди вже в нашому світі — проявляють своєю творчістю! Вони називають доторкання до того світу — натхненням.

Але не тільки художники, музиканти чи поети до того світу ненадовго потрапляють. У той світ кожна людина може увійти, якщо навчиться на все злюбов'ю дивитися і почне без злоби, без страху, без туги жити!

— А як же дізнатися, що в тому світі опинилася, якщо він, як ти кажеш, невидимий? Як це може бути, що одні його бачать, а інші — ні?

Дідусь підвів Асю до невеликої калюжі:

— Ось, що ти зараз бачиш?

— Калюжа брудна, посковзнутися можна...

— А ще?

— Не знаю...

... Дідусь узяв Асю за плечі і трохи хитнув її тіло з боку в бік.

Промінь сонечка торкався поверхні води в калюжі. Відбите в ній сонечко сяяло. Іскорки з ніби маленьких сонечок танцювали по краях. Навіть небо в калюжі — стало блакитним, коли Ася, як дідусь на нього подивилася!

Ася захоплено промовила:

— Ось як! Це ж — диво справжнє! Я зрозуміла! Можна побачити в калюжі бруд, а можна — відображення сонечка! Це залежить від того, як дивитися!

— Правильно! Розумниця, Ася!

І так воно — в усьому! Це — тільки спочатку Чарівний світ невидимий. А коли в ньому жити навчишся і все бачити станеш — то вже звичайний світ тобі ілюзорним почне здаватися!

Світ Чарівний — його бачимо очима серця!

— А як це: очі серця? Ось тут, чи що, очі? — Ася показала на свою грудну клітку. — Але жу тебе тут немає очей, а ти кажеш, що бачиш?

— Так, Асенько, бачу!

... Дідусь узяв долоньки дівчинки і приклав до своїх грудей. І своїми долонями притиснув.

— Послухай моє серце! Ручками слухай! І душою слухай!

... І Ася почала відчувати, що все довкола теж чує, як серце в дідуся Василя б'ється. І немов і птахи, і квіти, і дерева — теж це чують...

А тут кіт Мурчик і Дружок прийшли і притиснулися до ніг дідуся й Асі...

Здалося Асі, що серце дідуся Василя — величезне-величезне! І все, що Живе — всередині його серця знаходиться...

І було так тихо-тихо, добре і спокійно... А потім дідусь сказав:

— Душа — вона вміє і любити, і бачити, і чути... Тільки забули люди про ці вміння.

Є серце душі — духовне серце. Воно може бути величезним і лагідним! З нього — світло любові струмує! Промінчиками або руками, що виходять із такого серця, можна все гладити й обіймати!

Спробуй відчути, що в тебе в грудях малесеньке сонечко!

... Ася спробувала — і їй так добре стало! І захотілося всіх-всіх обійняти!

І тепер Ася теж почала пробувати так жити, щоб з усім навколо подружитися, всім любов дарувати!

Обійме вона з ніжністю, наприклад, дерево — і дихає глибоко та спокійно. І дерево Асине дихання в себе впускає, а Ася повітря, яке дерево киснем наповнює, вдихає.

Асі це так сподобалося, що вона так з кожним деревом зріднилася.

Вона навіть дідусеві розповіла:

— Я про хлопчика Мауглі в книжці читала, як він звірам диким говорив: "Ми з тобою — однієї крові: ти і я!" — і вони ставали друзями. А я так, виходить, із деревами тепер подружилася! Я сама стаю — як берізка струнка й висока, коли з берізкою обіймаюся! Навіть відчуваю, як мої листочки на вітерці шелестять!

Або — як сосна сильна й рівна роблюся. І в стовбурі — сила тече! І в тілі моему — теж. І гілки крони відчуваю, і коріння!

А всі дерева — такі різні: у кожного дерева — немов характер свій!

... Ось, як цікаво стало жити Асі!

Розділ 4: Озеро

Трохи згодом дідусь Василь сказав Асі:

— Ходімо, я тобі наше озеро покажу! Поплаваємо! Вода вже нагрілася: цього року весна рання була!

— А я плавати не вмю..., — засмутилася Ася.

— Ось і справа нам є: навчитися плавати!

... Дідусь покликав Дружка і Мурчика — і всі разом пішли до озера.

... Дружок, пухнастий молодий пес, відразу дуже зрадів Асі — новому мешканцю їхнього будинку.

Він тепер завжди стрибав навколо Асі від радості і махав хвостом, закликаючи Асю погратися.

— Хочеш із Дружком наввипередки до озера побігти? Він тебе зве! — запитав Дідусь. Ася захотіла. Вони весело бігли попереду, іноді зупиняючись перевести дух і почекати на дідуса і кота Мурчика, що потихеньку йшли.

Раніше Дружок намагався гратися і бігати наввипередки з Мурчиком, але спокійному коту швидко набридали такі веселощі. І він знаходив собі спокійне місце де-небудь на високій гілці дерева.

А тепер — у Дружка з'явилася Ася!

Вони могли бавитися і гратися разом — і обом це приносило велику радість!

Тепер щоранку Ася бігала разом із Дружком до озера. У них це був такий веселий ранковий ритуал.

... А на озері дідусь Василь навчав Асю плавати.

Спочатку Ася боялася...

Вона вся напружувалася, стискалася від страху — і тіло починало занурюватися під воду, тільки-но дідусь припиняв її підтримувати.

Тоді дідусь запропонував:

— Ти, Асенько, наברי повітря в легені побільше — і лягай на воду спинкою догори.

... Асі це стало цікаво... І вона забула боятися.

А коли встала на ноги, щоб повітря набрати, дідусь їй каже:

— Помітила, що вода сама тебе тримає, якщо ти наповнила легені повітрям і не боїшся?

Якщо ти не стискаєшся і не видихаєш із легень повітря, то ти легко плаваєш на поверхні води! А якщо боїшся, стискаєшся — то тіло тоне.

... Потім вони продовжили говорити про це:

— Так і в житті часто трапляється: якщо боїшся — то не виходить у тебе, а якщо не боїшся — то можеш відчутти, що Сам Бог тебе підтримує і несе на Своїх Руках, а ти тільки гребти мусиш, щоб плисти туди, куди потрібно!

— А я тата іноді боюся, — зізналася Ася.

— Ось же знаю, що він мене любить, але, все одно, боюся щось не так зробити. Він, коли сердиться, робить мене

"важкою" — і я "тону від страху"...

— Ні, Асенько: це не він робить, але це ти сама своїм страхом так робиш...

Ось — ти сьогодні навчилася у воді не боятися. Так — ми з тобою дуже скоро з усіма твоїми страхами впораємося! Їм більше не буде місця в твоєму житті!

... Ася навчилася плавати і пірнати всього за кілька днів!

Потім одного разу вона запитала:

— Дідусю, а раптом я знову почну всього боятися, коли тато приїде? І потім, коли додому повернуся, не зможу бути сміливою і жити радісно, як тут із тобою?

— А чого ти тепер можеш злякатися?

— Не знаю. Просто, раптом, як раніше все стане?

— Адже це тільки від тебе залежить, Асенько!

... І тут дідусь подарував Асі ляльку — маріонетку. Це була дівчинка з кумедними лляними косичками і мотузчаними ручками та ніжками, з дерев'яними долоньками і черевичками. Якщо за хрестовину взяти і керувати рухами, то лялька дуже спритно крокувала, танцювала...

Ася швидко освоїлася з керуванням — і лялька стала її слухатися.

А дідусь сказав:

— Дивись: якщо ти послабиш усі мотузочки, то буде лише лежати купка безсилих дерев'яних паличок і ганчірочок. Якщо ж спрямуєш ляльку, то вона танцює або ходить так, як ти хочеш.

Ось так і людина-душа — тілом та емоціями своїми керувати може.

Тільки не за мотузочки себе потрібно смикати, а зуміти в сердечко своє духовне зануритися і не переставати так жити, навіть якщо здається, що навколо все не так відбувається.

... І Ася тепер навчалася нового радісного життя. І невидимий Чарівний світ ставав для неї дедалі відчутнішим. І навіть іноді здавалося Асі, що промені сонячні в ранковому тумані відчиняють дверцята-вхід до нього. Або веселка над землею після дощу — як місток туди!

... За два тижні на вихідні приїхали Асині батьки і

натішитися не могли: така здорова і щаслива була їхня Ася!

Розділ 5: Недоброзичливий хлопчик Вітя

Ася, дідусь Василь, Дружок і Мурчик завжди поверталися дуже щасливими після звичного для них тепер відвідування озера.

Звичайно, потрібно зазначити, що Мурчик віддавав перевагу купанню в озері — спогляданню, сидячи на березі, поки троє інших плавали. Щоб не думали, що він — бруднуля, він ретельно вилизував і зачісував свою шерсть і до повернення додому відчував себе нітрохи не менш чистим, ніж його друзі, що накупалися досхочу.

Літо було саме у розквіті, погода стояла прекрасна! І лісова доріжка, освітлена сонячними променями, що проливалися крізь листя дерев, здавалася казково красивою!

Дружок завжди біг попереду й іноді повертався, щоб розповісти своїм радісним гавкотом: "Які чудові тут запахи: справжнє літо!", або "Тут зайчисько пробіг вранці!", чи "Дивіться, які гарні тут квіти та метелики!"

Мурчик крокував повільно, на деякій відстані: іноді — попереду, іноді — позаду. Він муркотів іноді з думками: "Ну що цей Дружок так шумить своєю радістю?! Така благодать навколо! А з таким захопленим гавкотом можна і не помітити це блаженство! От би краще тишу частіше слухав!"

Ася з подивом усвідомила, що тепер вона розуміє обох: і Дружка, і Мурчика!

Вона сказала про це дідусеві:

— Мені здається, що я теж чарівну мову розуміти іноді стала! І навіть трохи бачу Чарівний світ!

Зараз, наприклад, іду — а навколо мого тіла наче утворилася сонячна куля з усмішкою всередині і з руками! І я — як таке сонечко — можу світити, пестити все душею, яка

трави із запасів дідусевих, але не більше. А тепер Ася відчула себе справжньою помічницею!

... Але коли приїхав Вітя зі своїм гувернером, то все... якось не так виявилось, як Ася очікувала.

Вітя Асі не сподобався...

Він сидів у супер-сучасному інвалідному кріслі з мотором, грав у якусь гру у своєму дуже дорогому смартфоні-телефоні і ні на кого не звертав уваги. Він тільки недбало пробурмотів: "Здрастуйте", а потім навіть не піднімав очей.

Гувернер, який супроводжував його, розповів дідусеві Василю про те, що після аварії Вітя довго був у комі, а коли прийшов до тями — не зміг ходити. Жодні лікарі, навіть за кордоном, не знайшли способу вилікувати. Видимих пошкоджень ніг і хребта немає, але жодні процедури не допомагали.

Гувернер передав дідусеві товсту папку з історією хвороби.

Він збирався залишитися, щоб доглядати за Вітею, але дідусь Василь сказав, що впораються самі.

Чоловік, який супроводжував Вітю переніс його речі, а після того як переконався, що все для нього добре завчасно продумано і підготовано, поїхав.

Асі здалося, що поки все це відбувалося — Чарівний світ немов на якийсь час сховався від очей.

Коли машина з гувернером, що супроводжував Вітю, поїхала, то стало одразу якось краще: простір світла і радості майжеувійшов у свої звичайні права. Але тільки навколо Віті — залишався весь час ніби сірий острівець: неначе мутна тінь оточувала його з усіх боків.

На цьому "острівці" закони Чарівного світу не діяли, а життя підпорядковувалося звичайним правилам безрадінних буднів...

Мурчик, проходячи осторонь, навіть постарався не перетинати межі цього сірого "острівця" і обійшов його по краю. Ася покликала Мурчика назад, щоб він із Вітею познайомився. Мурчик неохоче стрибнув до Віті на коліна, але хлопчик гидливо струсив kota і продовжив грати у свою

гру в телефоні.

Дружок сам радісно хотів кинутися знайомитися. Він виляв хвостом щосили, підстрибував, але Вітя... попросив "прибрати цю собаку"...

Дідусь Василь немов не помічав Вітіного недобррозичливого ставлення до всіх. Він став показувати і розповідати про те, що де розташовано в будинку і навколо, чим і як можна користуватися. Вітя його майже не слухав.

Коли огляд будинку було завершено, дідусь Василь несподівано запитав:

— А ти сам, Вітю, чи хочеш ходити, бігати?

— Хочу — не хочу? Вам-то що за діло? Ну, лікуйте, якщо Вам це треба... Мої батьки Вам купу грошей заплатять, якщо я раптом на милицях пошкандибаю! А мені — набридло все це.

— Вітя, річ у тім, що ти — здоровий, тільки сам про це трохи забув після тієї аварії. Я тобі допоможу це згадати, якщо ти, звісно, сам цього захочеш.

— Здоровий?! Ви що, "зовсім того"?

Від обурення Вітя навіть зло подивився на дідуся Василя.

— Залишили мене тут із божевільним старим! І що: я тепер усе це маю терпіти?!

— Телефон — у тебе в руках. Телефонуй — і все буде назавжди, як зараз...

... Вітя подумав трохи: Гаразд, пробуйте! Лікуйте! "Як зараз" — це вже точно гірше нікуди!

... Коли Вітю вже влаштували відпочивати в його кімнаті, а Ася залишилася з дідусем Василем наодинці, він сказав:

— Вітя зараз засмучений дуже... Так буває з людьми...

Коли людина тільки про свої печалі і хвороби думає, то всі ці печалі і хвороби тільки посилюються. Вітя, щоб відволіктися від реальності і ні про що це не думати, у всілякі комп'ютерні ігри гратися намагається... Або на інших свій поганий настрій виливає... Але ж у нього цього поганого настрою накопичилося дуже-дуже багато!...

Ти йому зможеш допомогти — якщо ви потоваришуєте.

Так уже людина влаштована: про що вона багато думає, куди увагу душі спрямовує — туди й сила її тече. І потрібно її увагу — на хороше спрямувати. Але це — не просто буде...

...Ася наступного дня спробувала налагодити взаєморозуміння з Вітею. Вона запитала:

— Ти в яку гру у своєму телефоні граєш?

— Ти що, не бачиш?

— Бачу, тільки не знаю, як це називається. Мені тато забороняв у всякі такі комп'ютерні ігри грати...

— Що, зовсім забороняв?

— Зовсім...

— І ти що, слухалася?

— Так...

— Ну ти, немає слів!... Динозавр! Тут — у діда твого божевільного — тобі, схоже, саме місце!

— Ти про дідуся не говори погано, будь ласка! А то я зовсім не зможу твоє сонечко в калюжі бачити!

— Що-що? Яке ще сонечко в калюжі?!

— Звичайне, яке відбивається... Я потім тобі поясню...

Ти не думай, що я зовсім не сучасна! Комп'ютером я вмю користуватися! І навіть непогано!

— Якби тут був нормальний інтернет, то я б тебе навчив грати у багато ігор. У мене айпад класний! Не так нудно б було. Але в цій глушині зовсім погано зі зв'язком. Якщо хочеш, то покажуть ігри, що в мене завантажені, тільки вони мені вже набридли...

— Тут багато іншого цікавого!

— Це для таких, як ти і твій дід, — тут цікаво! А для розумних людей?

Зараз — інший час! Зараз — з інтернетом — людина все може зробити, навіть в інвалідному кріслі! Ти про Стівена Хокінга чула?

Чула трохи. Дідусь казав, що той багато чого нафантазував...

— Так він зовсім паралізований був, навіть говорив лише за допомогою комп'ютера... Але ж на весь світ прославився!

— Адже він не тим прославився, що хворий був. А тим, що все про устрій всесвіту хотів дізнатися...

Віть, а ти що: справді зовсім не хочеш спробувати вилікуватися?

— Навіщо себе марними надіями тішити? Потім — після кожного лікування — тільки гірше стає! Мене в Німеччині лікували. І в Ізраїлі — теж лікували. І що? Ти думаєш, що дід твій — постаріюся грубо не висловлюватися — краще може? Теж мені, чарівник!..

— Думаю, що може! Я, коли в лікарні лежала, то зрозуміла, що я дуже хочу одужати...

— Ти? У лікарні?

— Ну так, у мене рак підозрювали, але не говорили мені про це. А тут дідусь у мені дуже багато чого змінив, немов перелаштував усе всередині. І я — здорова тепер!

... Інвалідний візок у Віті був суперсучасний, з мотором. І він міг навіть дуже швидко на ньому сам їхати. Або — за допомогою Асі чи дідуса Василя.

Тож наступними днями відбулися і візити на озеро, і купання. Дідусь почав навчати Вітю плавати.

Ще він багато процедур спеціальних і особливу гімнастику для Віті придумав.

Але поки що все було не надто успішно... Сіра хмара, що ізолює Вітю від Чарівного світу, ніяк не розсіювалася.

Розділ 5: Любов і нелюбов

Вітя й Ася поступово почали розмовляти багато про що. Ася, навіть, про чарівну мову наважилася трошки розповісти, незважаючи на глузування.

Одного разу, коли Вітя уважно спостерігав за поведінкою і муркотінням Мурчика, він сам запитав Асю:

— Ну і що ж зараз цей кіт про мене сказав? Ось — повернувся — і йде, хвіст розпустив, як павич. Ти що, можеш

перекласти, що він тут намуркотів?

— Можу. Він сказав: "Цей хлопчик любить тільки себе одного. Тому в нього не виходить бути щасливим!".

— І як це ти зрозуміла?

— Це — просто! Потрібно співрозмовника свого — серцем сповненим любові відчуті! І тоді, навіть, слова говорити не обов'язково: адже можна душею іншу душу відчувати!

— Як це?

— Ну, слова — це тільки, як одяг для думок та емоцій... А розуміння — це набагато більше!

— Ну і що? Ти — зі своєю чарівною мовою — завжди мене розумієш?

— Ні, зовсім не завжди. Ти інакше, ніж я, думаєш. Тому мені дуже важко тебе зрозуміти. І ти ж — не хочеш вчитися говорити чарівною мовою!...

— Ну й навігадувала ж ти всілякі дурниці! І віриш у них!

— Але що ж робити, якщо це так — насправді? Навіть рослини розуміють, коли їм ласкаво говориш — і ростуть краще! Тварини — теж розуміють! Навіть вода розуміє! Я фільм бачила науковий, де показували різні візерунки, які виходять, якщо воді говорили ласкаві слова — або ж злі слова з емоціями відповідними. Коли слова "люблю!", "дякую!" промовляли, — то виходили дивовижно красиві візерунки-кристали в замерзлій воді. А якщо "ненавиджу!", "вб'ю!" — то потворною ставала навіть структура кристаликів льоду!

Так і, якщо дідусь Василь із водою говорить, — то вона цілющою стає і може здоров'я покращити.

— Так, як у казочці: "жива вода", "мертва вода"... І в які вигадки ти тут ще повірила? Ось, наприклад, розкажи: як ти мене розумієш? Ну, чесно!

— Ти можеш сміятися, але мені здається, що, коли ти говориш, то думаєш при цьому інше, ніж говориш. А відчуваєш усередині себе — і взагалі зовсім інше!

Ти мене часто образити, зачепити хочеш.

Через те, що тобі самому боляче...

— Нічого не боляче! Не болять у мене ноги! І взагалі нічого в мене не болить! — вибухнув обурено Вітя.

— Я — не про ноги... Я — про інше...

Я розумію, як буває боляче людині, якщо, наприклад, не люблять її зовсім. І тоді така людина інших теж може не захотіти любити...

— Заладила: любов, любов! Немає ніякої любові насправді! Є просто вдавання, яке людям вигідно з тієї чи іншої причини! Ось, моїм батькам вигідно бути разом. І вони грають перед усіма "в кохання", роблять вигляд, що вони — "прекрасна пара"! І про те, що мене люблять — вони теж тільки вдають! Знаєш, вони самі на Мальдіви зараз поїхали: відпочити від "тяжких переживань". Ось я і думаю, що, якби вони ну хоч крапельку вірили в те, що твій дід мене вилікує, то найняли б тут сарай якийсь — у цій глушині в Покровці — і Богу б молилися щодня!...

— А що, вони — віруючі в Бога?

Ні, вони так,.. як усі... Усе — лише для вигляду... Заплатили вони гроші — і замість них про моє здоров'я хтось інший молиться багато днів... Та їм навіть поруч з інвалідним візком стояти соромно! Зі мною гувернер гуляє, до лікарів возить! Ось і сюди до вас привіз!... Усе — за гроші, усе — лише напоказ!

А любов? Де вона — ця любов? Немає її зовсім!

Дід твій, чи що, мене полюбить? Так я йому — чужий! Я йому навіть не сподобався...

— Ти і мені теж спочатку не сподобався, якщо чесно. Але дідусь, він — зовсім інша справа! Він — зовсім не такий, як усі! Він про Бога і про Чарівний світ дуже багато знає!

— Про який ще Чарівний світ?

— Я потім розповім. А то ти мені не віриш. Точніше — не хочеш вірити.

— Давай вже, розповідай! А то іншим разом не стану з тобою відверто говорити!

До речі, твій дід у якого Бога вірить? Кажуть, що всякі чаклуни-цілителі по-іншому вірять. Твій дід — він якої віри?

— Не знаю. Думаю, що він у Справжнього Бога вірить і

навіть знає Його! Він мені так пояснював, що багато людей думають, що в арабів один Бог, у слов'ян — інший, у євреїв — теж інший, в індусів — теж. А насправді — Бог — для всього світу — один! Але одні люди кажуть, що їхнього Бога називають Аллахом, інші називають Богом-Отцем, деякі взагалі кажуть, що це — Велика Енергія-Сила у всесвіті, але слово *Бог* вони не використовують: щоб не виглядати релігійними. Навіть вчені "частинку Бога" стали шукати! Вони почали здогадуватися, що Бог — існує!

Але тільки прилади не бачать Бога і Чарівний світ... І люди, які ненавидять інших людей за те, що ті "неправильно вірять" — вони теж чарівний світ побачити не можуть!

— Знову казки почалися! Що це за Чарівний світ?

— Ну, це — як країна особлива, не всім видима. Одну її частину — найближчу до нашого світу — іноді раєм називають. Але це — зовсім не весь Чарівний світ!

— І хто ж створив цей твій Чарівний світ?

— Як — хто? Звичайно ж, Бог! Так само, як і всі світи видимі й невидимі, так само, як і нас із тобою!

— Нас із тобою? Насмішила! Мене мама й тато народили, тебе — твої батьки. Хіба не так?

— Так. Але Бог створив Закони, за якими все розвивається! З насіння сосни — виростає сосна нова, з насіння берези — берізка, у котів — народжуються кошенята! Усе на Землі певним чином народжується і розвивається — і через це може вдосконалюватися!

— А чому Бог зробив невидимим Чарівний світ?

— Той світ — Чарівний. Він, насправді, — і видимий, і відчутний, але не для всіх. Цього — вчитися треба! Ось я — тільки-тільки почала...

Чарівний світ відокремлений від будь-якого зла завдяки своїм властивостям. Він — немов захищений, навіть без жодної охорони. Він захований від усіх лиходіїв найкращим чином! Тому недобрі люди, як би того не хотіли, не зможуть у той світ потрапити.

Ось так само і в іншому Закони Бога мудро діють!

Потрібно тільки їх навчитися розуміти! Так дідусь каже.

Чарівний світ розкриває свої входи для тих, хто навчається бути добрими та ласкавими, радісними та турботливими! Цей світ Добра і Світла можна назвати *країною Бога*. Або — можна назвати Божественним світом.

Але люди так багато вже навігадували про Рай і Небеса, що дідусь називає його по-своєму: просто *Чарівним світом*. Ну, або, можливо, він так для мене вигадав: щоб мені цікавіше було.

Ой! Мене дідусь допомогти на городі кличе, я побігла!

... Вітя залишився один. Йому зовсім не спадало на думку допомагати по господарству дідусеві Василю та Асі хоч у чомусь. Він звик до того, що все всіма завжди робилося *для нього*...

Він уже хотів забути про Асині розповіді про Чарівний світ, але тут з'явився Мурчик. Він влаштувався навпроти на лавці, обгорнувши себе пухнастим хвостом, і став пильно дивитися на Вітю дивовижно розумним поглядом.

— Ти що, котяро, теж думаєш, що цей Чарівний світ справді існує?

... Мурчик поблажливо подивився на Вітю і впевнено промуркотів своє твердження:

— Мррауу!

— Ну що ти дивишся на мене, як на дурня! Де в цьому вашому світі справедливість? У тебе ось усі чотири лапи ходять, а в мене тільки дві ноги — і ті не ходять... Де тобі мене зрозуміти?

... Мурчик поспівчував хлопчику. Він навіть зістрибнув із лавки і, сяючи нагрітими на сонечку шерстинками, — немов руде пухнасте сонечко на м'яких лапах — сам попрямував до Віті. Він перетнув межу сірого острівця недоброзичливості, який оточував Вітю, істрибнув до нього на коліна...

Вітя не зіштовхнув kota, як під час першого знайомства, але погладив і почав чухати шийку...

Мурчик замуркотів і поступово це муркотіння почало розсіювати сіру тінь навколо тіла.

Вітя навіть задрімав ненадовго. Уві сні він побачив, як

біжить поруч з Асею. Аледивовижним було навіть не те, що він міг бігти, а такий чудовий щасливо-радісний стан, якого він раніше ніколи не відчував.

... Коли Ася прийшла кликати Вітю до обіду, він несподівано сказав:

— Я сьогодні теж у Чарівний світ потрапив — завдяки Мурчику!

Розділ 7: Про чистоту і радість — зовні та всередині

Вітя поступово змінювався завдяки життю з дідусем Василем, Асею, Дружком і Мурчиком, хоч сам цього ще й не помічав.

Дідусь Василь дуже дивував Вітю. Він мало був схожий на "звичайного дідуса": мав досить молодий вигляд і, якби не борода, то його і взагалі було б складно називати дідусем.

Але не це було головним. Усією своєю поведінкою і ставленням до живих створінь, дідусь Василь перетворював простір: його слухалися і бджоли, і птахи, і звірятка. Лісові мешканці підходили до нього без побоювання. Білки, наприклад, могли стрибнути йому на плечі, птахи — сісти на долоні, навіть зайці не лякалися, якщо поруч не було галасливого Дружка.

Ще, дідусь Василь ніколи не сердився на грубі слова Віті, а говорив із ним так спокійно і ласкаво, немов Вітя був йому найдорожчою людиною.

Спокій і якась особлива внутрішня сила передавалися від дідуса Василя навколишньому простору.

Ася якось сказала Віті, що дідусь уміє керувати Силою Чарівного світу. Вітя не надав тоді цим словам значення. Але незвичайну м'яку і впевнену силу цієї людини він став помічати.

... А тепер, завдяки Мурчику, Вітя побачив і Чарівний

світ! А значить, і все інше в Асиних розповідях могло виявитися правдою. І промайнула надія, що дідусь Василь його вилікує!

... Уся їжа здавалася Віті особливо смачною цього дня. Він навіть сказав про це дідусеві Василю. Він не звичайне для нього "спасибі" пробурмотів: щоб його не вважали невихованим. Але подякував дуже щиро!

Несподівано дідусь Василь запропонував:

— Вітю, а чи не хочеш ти сьогодні помити посуд після нашої трапези?

... Вітя розгубився. Він хотів, як це робив зазвичай, сказати якусь неприємну фразу, на кшталт: "Це — не моя справа: я — хворий! І взагалі — треба посудомийну машину купити!"

... Але — чомусь — не вимовилось в нього нічого такого...

Дідусь Василь продовжував говорити так, ніби Вітя вже радісно погодився мити тарілки, ложки та каструлю:

— Це — дуже важливо людині: навчитися робити чистим усе і зовні від себе, і всередині себе! Ось, якщо тарілки не помити, то залишки їжі присохнуть. І, якщо потім почати користуватися, наприклад, не помитою вчасно тарілкою або ложкою, то можна якесь отруєння отримати. Так само, якщо всередині себе накопичувати всілякі роздратовані емоції і думки недобрі, похмурі...

— то вони, як залишки зіпсованої їжі, можуть прилипати усередині душі й шкодити самопочуттю та здоров'ю.

Якщо ж усе завжди намагатися в чистоті тримати, то дуже цікаво жити стає! Якщо захочеш, Вітя, я потім тобі багато чого на цю тему покажу!

... Вітя мив посуд навіть із задоволенням. Він милувався чистотою тарілок, і це — ось уже зовсім несподівано! — Принесло радість і задоволення!

... З цього дня все почало змінюватися у Віті на краще з дедалі більшою швидкістю.

Щоденні тренування тіла на спеціальних тренажерах, придуманих дідусем Василем, і вправи в озері — теж давали

свої результати. Вітя поки ще не міг ходити, але зміцнені м'язи давали йому змогу вже багато в чому самостійно управлятися зі своїм тілом без сторонньої допомоги. А отже — дедалі менше відчував він себе немічним хворим і нещасним.

... У перші дні життя в будинку дідуся Василя Вітя відмовлявся вставати рано і не дозволяв себе будити.

Але сьогодні Вітя сам прокинувся, коли ще тільки-тільки починався світанок.

Відчувши, що він потрібен Віті, у кімнату заглянув Дружок.

Він дуже спритно вмів відчиняти всі двері в будинку, натискаючи лапою на дверні ручки. Але до Віті він раніше не заходив сам.

А тут — він засунув у прочинені ним двері свою кошлату й усміхнену мордочку і запитав усім своїм виглядом:

— Можна увійти до тебе?

— Заходь! — захоплено пошепки промовив .

Дружок радо пішов на запрошення.

Вітя одягнувся. Потім вони разом вирушили до саду.

Там — усе було занурене в м'який ранковий туман!

Потім засяяли промені сонця, що сходить! Співали птахи.

Простір навколо будинку дідуся Василя був так насичений неначе ароматом Чарівного світу, що птахам хотілося співати завжди, а не тільки навесні і на початку літа. І вони ділилися з навколишнім простором своїми чудовими музичними творами, музикою лугів, садів і лісів!

Вітя заслухався. Раніше він не звертав увагу на такі природні звуки: "верещить хтось там у куцах"... А зараз — усе всередині тремтіло від нових невідомих раніше почуттів причетності до цієї ніжної природної гармонії!

Вийшла на ґанок Ася. Вона радісно затанцювала серед дерев саду в променях ранкового сонечка, не помічаючи, що за нею спостерігають чотири уважні ока.

Потім Дружок не витримав — і кинувся вітатися! Він застрибав навколо Асі, поширюючи радість у просторі!

Ася побачила Вітю і дуже здивувалася:

— Ти вже встав? Так рано?

— Так, не спалося... А ти — що це тут за танці влаштувала? — Вітя спробував заховати свою ще незміцнілу радість за своєю звичайною непривітністю. Але в нього це зараз погано вийшло...

— Я так — кожен ранок починаю! Мене дідусь навчив так зустрічати сонечко! Воно піднімається — і прокидається щастя у всіх істотах!

І можна впустити цю радість, світло, чистоту — всередину себе!

А потім — усім дарувати радість зі свого серця духовного: і пташкам, і деревам, і всім зіркам, і навіть не тільки тим, кого ми бачимо зараз навколо себе!

Світло любові — на величезні відстані можна посилати! І від цього — на цілий день добре стає! Хочеш? — спробуй!

— От іще!... — буркнув Вітя, але в нього це знову вийшло не так сердито, як завжди. Йому навіть захотілося ось так само, як і Ася, почати радіти і веселитися, але він змусив себе знову "надіти маску" звичайної непривітності нещасного хворого.

Із саду вийшов дідусь Василь і запропонував...:

— Раз ви сьогодні у мене такі "ранні пташки", то полийте-но грядки, поки я сніданок готую!

... Вітя став качати насосом воду, а Ася зі шлангу поливала рослини.

Струмені води радісно виблискували у сонячному світлі, перетворювалися на сяючі бризки і пар!

Потім вони помінялися: поливав Вітя, а качала воду насосом Ася.

Дідусь Василь похвалив їх за роботу. Усі зібралися за сніданком.

... А після трапези і невеликого відпочинку дідусь Василь запропонував Віті й Асі:

— Пам'ятаєте, як ви сьогодні город поливали і по шлангу під напором вода бігла?

А зараз спробуємо уявити, що такі самі шланги, які

несуть світло, можуть бути поєднані з нашими руками чи ногами, а в грудній клітці насос. І можна "вдихати" повітря-світло через одну руку чи ногу, а "видихати" через іншу. Потім — навпаки. Або: "вдиhaємо" через руку — і "видиhaємо" через ногу або через голову. Можна навигадувати багато таких комбінацій! Ось, так можна промити тіло всередині й оздоровити його!

Це, Вітя, дуже допоможе тобі! Спробуй!

... Потім всі попрямували до озера.

Цього дня у Віті вийшло стояти у воді озера, занурившись по ключиці. Вода обіймала тіло з усіх боків і підтримувала. Він відчув, що стоїть на своїх ногах без сторонньої допомоги! Так, поки що саме вода не давала йому впасти, але ноги вже починали працювати, слухатися!

Вони залишалися біля озера довго, пекли в вогнищі принесену з собою картоплю. А Ася з Дружком знайшли в лісі трохи перших ранніх грибів: кілька підосичників, маслюків і підберезників. І тепер на тоненьких зачищених прутиках-шампурах, які зі зламаних вітром гілок зробив дідусь Василь, вони стали підсмажувати ці гриби над вогнем, трохи присипавши сіллю.

Обід вийшов — блаженним!

Потім вони довго сиділи біля багаття на березі. Вітя, сильно втомлений за цей день, трохи навіть заснув, лежачи біля вогню. А прокинувся він — сповнений спокоєм і силою!

Усе всередині й навколо нього — чарівним чином — змінилося. Чому? Тому, що він почав змінюватися сам!

Розділ 8:

Яка буває сила

З кожним днем тепер Вітя відчував себе все більш здоровим і сильним! Всі вправи стали у нього виходити краще і краще!

А найголовніше — Чарівний Світ став відчиняти перед

ним свої двері дедалі частіше: адже входи туди відчиняються тоді, коли в серці людини спалахують — як сонечка — любов і радість!

Одного разу за сніданком Вітя запитав дідуса Василя:

— Чому Ви м'ясо ніколи не їсте? Адже багато хто каже, що саме від м'яса в людині — сила. Мені лікарі цим "усі вуха продзижчали":

"Щоб тобі одужати — треба м'ясо їсти!" А Ви, навпаки, нас м'ясом зовсім не годуєте. Але сили в мене за цей час дуже багато додалося і здоров'я — теж!

— Сила, любий, вона — різна буває.

Що більшість людей під *силою людини* мають на увазі, поки про це вони не замислилися глибоко? М'язи, потужно накачані, кулаки міцні... Сильною вважають ту людину, котра руками й ногами бити вміє краще за інших... Але це — лише сила м'язів натренованих. І така сила часто не тільки доброю буває, не тільки слабких оберігає — а й не по-доброму може бути використана: для злих справ, для насильства...

Але буває сила волі в людині величезна, яка дає змогу, наприклад, вижити в страшних умовах. І може така сила бути навіть у тендітному тілі.

Або ще бувають такі сміливість і сила, що дозволяють людині інших людей рятувати, жертвуючи собою. Це — вже не просто воля і мужність, а до них *сила любові* додана! І може сила така бути набагато більшою за силу тілесну!

Велика буває сила любові, ніжності: — сила добра! Ти про це, якщо сам замислишся, то згадаєш багато прикладів, про які не раз чув.

— Так, я нещодавно прочитав статтю про одного льотчика, який зміг посадити на землю підбитий палаючий літак, у якому були діти. Його тіло обгоріло так сильно, що льотні окуляри вплавилися в обличчя, а від ніг залишилися майже самі кістки... Він зумів посадити літак і переконався, що всі діти живі... Лікарі не могли пояснити, як він зміг це зробити, чому його ноги слухалися, чому він свідомість не втратив... Потім він помер... Я навіть запам'ятав, що його звали Олександр Мамкін.

І про зцілення всякі я багато всього читав! Про те, коли люди, які на все життя мали б залишатися інвалідами, прикутими до ліжка, починали тренуватися — і відновлювалися повністю, як Валентин Дікуль, наприклад. Чомусь одні таке можуть, а інші — ні...

— Так, це — так. Є можливості у душі, які набагато перевершують силу тіла.

Можуть люди — для початку — у себе, у власні сили повірити: "я — зможу!". І це — вже примножує силу: об'єднує силу душі й силу тілесну.

А можуть люди в Бога, в Його Силу вірити — і тоді Божа Сила додатися може до сил і тіла, ідуші!

Це — особливе. Про це та людина починає розуміти, яка Чарівний Світ і Бога Живого відчула! Є ще Велика Божа Сила Любові-Спокою. У цьому Спокої особливому — до часу — можуть бути приховані всі різні аспекти Сили Бога. А коли потрібно — це проявлено може бути!

Величезна й добра сила душі людини, що поєднується з Божественною Любов'ю, може матидуже різні аспекти. Немов прекрасну картину у всесвіті людина-душа своїм життям може малювати! Може сила душі людини проявляти красу емоцій і станів! Це — немов митець-художник додає всесвіту — Світла, Доброти і Краси!

Це і в будь-якій роботі, і в творчості проявлено може бути! Це і в найпростіших справах у повсякденному житті починає відчуватися, коли людина Доброті Чарівного Світу дозволяє крізь себе протікати.

І що більше любові та мудрості в душі, то яскравіше через неї проявляються закони Чарівного Світу! І — тим простіше Богові через таку людину Свою Любов у світ направляти!

А силі недобрій у людині Бог теж може дозволяти діяти до пори, але ніколи Свою Силу до недоброї сили Бог не додає. Це важливо пам'ятати, щоб сили злої не боятися і щоб у собі силу саме добру накопичувати!

... А тепер продовжимо про те, з чого розмову ми почали: — про їжу нашу.

Співчуття, ненасильство, неспричинення марної шкоди і болю іншим істотам — це є один з аспектів набуття сили Добра і Мудрості.

Багато людей зовсім не замислюються, як виходять, наприклад, ковбаса і сосиски... Вони гладять кішечок і песиків, розчулюються пташеняткам або пухнастим звіряткам на кшталт соболів, норок і єнотиків. А потім вони ж хваляться дорогими шубками з норки чи соболя, шапками з єнотів... Зовсім не замислюючись, смакують люди "курчам-табака" чи "біфштексу з кров'ю"... Усе це — наче в "паралельних світах" для них існує...

Більшість людей, наприклад, не готова уявити своїх улюблених чотирилапих домашніх улюбленців — смачною їжею... А ось те, що для них інші люди тварин вбивають, — це, не замислюючись, вважають вони нормальним...

Тут до розмови долучилася Ася:

— У Китаї, наприклад, собак чау-чау вирощують — і їдять потім! Уявляєш? Ти ось міг би уявити, що Дружка або Мурчика можна вбити і з'їсти?

— Ні! Навіть, якби сам від голоду вмирав! — Упевнено вимовив Вітя.

— Так, здається просто — це зрозуміти! — продовжила Ася. — Але до мене це розуміння теж не відразу дійшло. Дідусь мені все це пояснив, коли я тут у селі вперше сама побачила, як курку вбивали... Мені тоді навіть захотілося зненавидіти ту людину, яка це робила! Було так шкода цю перелякану, нещасну пташку! Вона кудкудакала в жаху, тікала...

А дідусь мені тоді і про ковбасу, і про сосиски, і про все інше пояснив...

— А чому ви мені раніше про це не говорили? Ну... ми просто не їли — і все...

... Дідусь Василь ласкаво поклав свою руку на руку Віті, з довірою якоюсь особливою це зробив... І промовив:

— Обов'язково хотів тобі про це сказати, але часу слухного чекав. Уяви, як би ти на мене сердитися став, якби в перші дні нашого знайомства "цей божевільний дідусь" тобі

став би розповідати таке?

— Так, я б обурився дуже сильно! І образився б навіть тим, як Ви мене принижуйте!...

Мені зараз дуже соромно, що я сам про цене задумався, коли Ви нам показували, як рослини збирати, як навіть у рослин подумки можна вибачення попросити, що їх для їжі зриваємо...

— Добре ти все зрозумів, Вітя!

Але це важливо розуміти не тільки про їжу...

У багатьох аспектах життя в сучасному світі образи грубої сили звеличуються. Скільки, наприклад, вихваляють "героїв" у фільмах, які вбивають наліво і направо — і не замислюються зовсім про біль своїх жертв! І глядачі — ними захоплюються і теж не помічають огидність насильства... І багато ігор комп'ютерних жорстокістю наповнені... Нібито не по-справжньому все, але зникає людинка маленька змалечку, що так — можна, "так роблять усі!"...

Що з цим зробити, як ви думаєте? Тобі й Асі я це розповів... Ви, напевно, іншим своїм друзям розповісте — і тоді стане на Землі добра хоч трохи більше!

І важливо, що розповідати це потрібно тоді, коли почути вас люди готові будуть...

А своїм прикладом — завжди доброту показати можна!

* * *

Після тієї розмови Вітя й Ася неодноразово обговорювали між собою те, як силу правильно відчутти, як доброту сміливо проявляти, не боятись. Також — як волю в собі виховувати...

В один із днів Вітя сумно сказав:

— Залишилося так мало часу до кінця мого перебування тут, а я все ще не можу сам ходити...

... Ася рішуче сказала:

— Усе в тебе вийде! Ти вже майже можеш! Залишилося зовсім трохи!

Мені здається, що ти іноді припиняєш зусилля — раніше, ніж треба... Бачу я, що є ще в тебе сили — але ти здаєшся...

Багато й у мене таких "не можу" і "боюся" було! І зараз теж є ще таке... Тільки я стала це в собі помічати, коли потураю іноді своїм страхам або іншим думкам неправильним... Раніше я цим страхам і смутку безвольно підкорялася, і дуже сильно це мені заважало! А якщо не впускати сумні думки і страхи в себе раз по раз — то їх усе менше стає. Адже, це не тільки вправ стосується, але для всього в житті є це правило: щоразу трішки відсувати "межу можливого", бо дідусь каже, що, насправді, немає для людини-душі такої межі...

... Ася взяла Вітю за обидві руки:

— Повір, що ти — зможеш! Ти зможеш це — просто зараз! Пам'ятаєш? — в озері вода тримає твоє тіло з усіх боків! А тут — теж, як в озері, тільки навколо твого тіла — Божественний Світ! Адже ти тепер знаєш, що Він — є! Бог тримає твоє тіло! Це — так само, як вода в озері тримає! Тільки лише голова залишається над водою, у цьому світі! А скрізь навколо — Чарівна Сила, Яка підтримує!

Ну, пробуй!

Ася вимовила це так упевнено, що ця впевненість передалася і Віті!

Ася допомогла йому піднятися і встати, а потім, коли відчула, що Вітя за неї більше не тримається, — відпустила руки.

Вітя зміг стояти сам лише хвилинку, небільше... Але яка ж це була радість! Це була — перемога!

— Вітя! Ти стоїш! Вітюша!

... Дідусь Василь, Дружок і Мурчик стояли в дверях і радісно дивилися на Вітю й Асю!

Чарівний Світ сяяв навколо!

Розділ 9: Тиша Чарівного Світу

На честь цієї визначної події дідусь Василь запропонував влаштувати свято: — вечір біля багаття і ніч під зоряним небом. І — світанок із зустрічанням сонечка! Погода обіцяла бути чудовою — теплою і безвітряною.

Вода в озері була вже трошки прохолодною. Зате після купання — біля багаття було особливо приємно зігрітися і повечеряти підігрітими на вогні бутербродами з сиром, а також соковитими помідорами, вирощеними їхніми власними стараннями.

Було так добре через те, що не потрібно поспішати до хати і можна милуватися заходом сонця, побачити, як золоті, помаранчеві та пурпурові фарби на небі поступово змінюються на глибоку синяву... І з'являються перші зірки...

Усім подобалася та особлива *тиша*, яка в сутінках оточувала багаття. Іскри злітали до неба. Неголосний тріск багаття лише підкреслював чарівність величезної нічної *тиші*. Зоряне небо було, здавалося, так близько...

Навіть Дружок заспокоївся і блаженно розтягнувся на землі, розкинувши лапи, вуха і хвіст.

Усі слухали розповіді діда Василя про Чарівний Світ, про те, що, слухаючи *тишу* і милуючись *красою*, дуже легко людині знайти вхід у Божественний Світ.

* * *

А потім Мурчик теж спробував розповісти свою казку про *тишу* і *блаженство*. Він влаштувався на горбку трохи віддалік від багаття, щоб на нього не потрапляли дим та іскри. Великий пухнастий рудий кіт — у темряві при танцюючих відблисках багаття — виглядав казково!

Його тихе-тихе муркотіння нагадувало шурхіт по піску морських хвиль... Він розмірено розповідав щось прекрасне

про *тишу* і про *блаженство*... Він дивився своїми зеленими очима в Чарівний Світ — і бачив те, про що муркотів...

— От би дізнатися: що він говорить? — промовив задумливо Вітя.

... Дідусь Василь з усмішкою глянув на Асю:

— Ну, спробуєш перекласти нам із котячої мови на людську?

... Ася зважилася — і виходило вельми цікаво, хоч, можливо, вона і від себе трохи додала. Але ж народні казки так і формуються, коли їх переказують — кожен на свій лад — багато-багато людей.

Ася переказала так:

"Кожен житель Чарівного Світу вміє слухати *тишу*. У цій *тиші* можуть ховатися і радість, і сила, і краса... Вони причаїлися в *тиші* так само, як листочок поки що захований у бруньці, що не розкрилася, або як квіточка вкрита пуп'янком, або як сила хвиль причаїлася в озері, на якому зараз — повний штиль...

Цю *тишу слухають* дерева. Вони так вміють слухати, що самі наповнюються спокоєм і силою Чарівного Світу. Ця сила піднімається в них від коренів — до найменшого листочка на кожній гілочці!

Цю *тишу* можуть слухати пташки, але вони довго не витримують — і починають співати, щоб розповісти усім про те, яка прекрасна *тиша!*

А ось ми — коти — знаємо ще й *блаженство тиші!*

Таке *блаженство* настає тоді, коли *тиша розчиняє тебе* — і ти теж стаєш цією *тишею!*

Якщо подарувати *тиші* трохи муркотіння, то вона відгукується — як відлуння... З усіх боків тоді беззвучно ледве-ледве вібує *ласкава тиша*...

Тиша немов пестить тебе з усіх боків ніжно-ніжно...

Тиша проникає всередину до самого-самого центру тебе — і тут ти зникаєш у *блаженстві та спокої!* І — стаєш усією *тишею* Чарівного Світу... Ця *тиша* вже більше не муркоче, а стала досконалою тихою-тихою ТИШОЮ!"

Мурчик замовк і прикрив очі... Кожна його руденька

шерстинка випромінювала блаженство *тиші*...

Дідусь Василь, Ася, Вітя і Дружок довго розчинялися в цьому блаженстві...

А потім, коли всі вже влаштувалися відпочивати, розташувавшись на килимках і вкрившись пледами, дідусь Василь запропонував відчутти, як вони всі летять у космосі, лежачи на планеті на ім'я Земля...

Зоряне небо було величезне і так таємниче обіймало з усіх боків і Асю, і Вітю, і Мурчика, і Дружка, і дідуся Василя, і село на березі, і озеро...

І адже всю-всю Землю з усіх боків теж оточувала ця нескінченна зоряна *тиша*!

І були крихітними, як іскорки багаття, їхні тіла... І вони лежали на поверхні планети і летіли на ній у безмежності космосу. І все-все це диво було заповнене блаженством Божественної Любові та Краси!

Розділ 10: Приїзд Вітиних батьків

Батьки Віті мали приїхати за кілька днів, щоб забрати Вітю в місто додому.

Вітя, дідусь Василь і Ася вирішили, що проте, що Вітя вже може стояти і навіть ходити сам, вони заздалегідь повідомляти не будуть: нехай станеться радісний сюрприз!

І ось — настав цей день.

Дідусь Василь за кілька годин перед обідом, до якого мали прибути мама й тато Віті, сказав:

— Запізнюються наші дорогі гості... Машина у них застрягла.

... І, звертаючись уже до Дружка і Мурчика, він продовжив:

— Треба б їх зустріти!

— Ми теж хочемо зустрічати! — дружно заявили Ася і Вітя.

— Ну тоді — чотирилапі біжить уперед, дорогу показувати будете гостям! А вам, Вітя й Ася, так далеко не треба ходити. Ви їх ближче зустрічайте!

* * *

Залишивши застряглу в калюжі машину, батьки Віті йшли лісовою дорогою. Навігатор у телефоні вже кілька разів збивався, а тепер і зовсім зник сигнал...

Втомлена від незвичної ходьби, мама засмучена сіла на пеньок на розвилці доріг і зняла свої туфлі на високих підборах, які дуже заважали успішно пересуватися...

Тут із лісу з'явився Дружок і — у привітанні — помахав хвостом.

— Ой! Собака! Він кинутися може! Палицю, палицю візьми! — з переляку прокричала мама татові.

Дружок дуже здивувався такій реакції. Він посміхнувся на всю свою милу мордочку і помахав хвостом щосили.

Тут його наздогнав Мурчик і став поруч і навіть потерся об свого друга, щоб показати миролюбність і доброзичливість.

— Ой! Котик!... Він собаку не боїться, треба ж!

Киць-киць-киць!

... Мурчик поблажливо відгукнувся на таке примітивне звернення і підійшов ближче.

Він потерся об ноги мами і вимовив дуже впевнене:

— Мурррррррр!

... Вітін тато сказав:

— Пам'ятаєш, Вітя нам писав, що в будинку у твого батька є кіт і собака? Можливо, це — вони?

— Звідки ж вони дізналися?

— Ну, інших "джи пі есів" у нас немає, тільки ці... хвостаті. Вони — доглянуті, домашні, до житла мають вивести... Може, трактор якийсь знайдемо, щоб машину з цієї багнюки витягнути! — намагаючись міркувати логічно, сказав чоловік.

Дружок, нарешті, перестав стримуватися, і, сподіваючись, що дипломатія Мурчика пройшла успішно, підбіг до мами й тата — і почав знайомитися.

Батьки Віті пішли за своїми новими провідниками.

Мама Віті у вузькій спідниці і на підборах весь час відставала, спотикалася і сердилася на те, що відбувається:

— Зачекайте на мене, я не можу так швидко!... Ну ось, каблук зламала!...

... Вона розплакалася від досади, як дівчинка...

Стоячи на землі в порваних колготках, куплених у самому Парижі, з забрудненою і зіпсованою дорогезною тифелькою від одного з найвідоміших модельєрів, — вона почувалася такою нещасною!...

... Мурчик і Дружок вирішили, що час втрутитися в те, що відбувається. Дружок акуратно взяв тата, який до цього продовжував іти вперед, не обертаючись, за край куртки і потягнув назад до мами.

А Мурчик почав скликати всіх знайомих білочок і пташок.

Мама почула, як з усіх боків почали злітатися птахи. Вони сідали на гілки, чепурилися і починали співати!

Поруч влаштувалися білки, з-за дерева з'явився їжачок, з кущів, трохи побоюючись, виглянув зайчик...

Сонце сяяло! Крізь листя дерев — потоками струменіли його промені! Птахи щосили старалися!

І ось — сталося: мама Віті раптом побачила цей прекрасний Світ навколо! Побачила красу, а не незручну дорогу під ногами і зламаний каблук. Вона стерла сльози і... посміхнулася!

І тато — теж побачив...

— Ну що ти засмучуєшся, моя Попелюшко, про тифельку свою? — сказав він ласкаво дружині і взяв її на руки.

Ось, я тебе зараз понесу, "до самої до хати", як тоді, коли ми познайомилися! Пам'ятаєш?

... І відкрився на певний час прохід для них у Чарівний Світ. Вони почули музику любові, побачили світло любові — бо згадали, що колись... теж уміли любити!

* * *

Ася і Вітя влаштувалися на пагорбі біля дороги, поруч з будинком дідуся Василя. Вітя поки ще швидко втомлювався, і тому вони вирішили дочекатися гостей тут, а не йти зустрічати далеко від дому.

Ася сказала:

— Треба обов'язково встигнути Чарівний Світ показати твоїм батькам! Ну хоч трохи! Дідусь каже, що для душ, які не зовсім осліпли та оглухли, — краса природи може в цьому допомогти! Якщо розкривається хоч трішечки любов у серці, то Чарівний Світ стає видимим. Можливо, тільки найближча до нас його частина стає відчутною. Але люди кажуть, коли відчувають це блаженство, що вони "в раю опинилися"!

Дідусь розповідав, що в Чарівному Світі є й глибокі та таємничі простори, де можна навіть із Богом говорити! Тільки всім підряд про це розповідати не варто, а то нас розуміти перестануть...

... І тут діти побачили чудову картину. Дорогою йшов Дружок, за ним із гідністю йшов Мурчик, а слідом — тато ніс на руках маму, яка обіймала його!

Треба ж! — тільки й зміг вимовити Вітя.

— Здається Дружок і Мурчик впоралися з дідусевим завданням "на відмінно"! — вигукнула Ася.

Ну, а далі радості вже не було меж!

Батьки хлопчика побачили Вітю, який самостійно йшов їм на зустріч!

... А потім усі обідали і ділилися враженнями про чудеса Чарівного Світу!

У вечері ж — дідусь Василь зі знайомим трактористом витягли машину з багнуки, де вона забуксувала, і привезли її до будинку.

* * *

Вранці Вітя вимовив із радістю:

— Ось тепер цей інвалідний візок можна викинути!

... Дідусь Василь задумливо подивився нанього:

— Навіщо ж — викинути?... Комусь він дуже може стати в пригоді! Буде для когось можливість вулицею пересуватися. Ти ось в інтернеті сам можеш знайти того хлопчика або ту дівчинку, якимдуже потрібна така ось спеціальна техніка, щоб гуляти і до школи дістатися. Ти сам знайди — і подаруй! Адже не у всіх є гроші необхідні, щоб купити таку сучасну і зручну у користуванні техніку!

Так може бути розпочато "естафету добра"! Ти ж і про те, як сам здоров'я покращив, розповісти іншим тепер багато чого можеш!

Важливо, щоб, отримавши щось у дар, людина далі ті добро і знання передати іншим захотіла! І тоді — дуже багато хорошого може вийти!